

Осінь

Марко Черемшина

Непривітно й лячно тепер у нашому краю. Рудіють поля, скидають свою одіж дерева й, неприодіті, розмовляють тихенько, начеб змовлялись на кого.

Осінній дар забрав їм все добро й пішов бундючний назустріч своєму противникові, зимовому цареві, геть, геть... у темні ліси. Там йому поборотися б з ним.

Не по нутру йому ся боротьба; він із достатками радніш погуляв би собі гарненько, так годі. Лютий воріг напосівся на його багате царство, на його достатки — доконче його завоювать хоче.

Бідні підданці осіннього царя бояться ворога свого пана; вони знають його смертоносну жорстокість, знають його кайдани. Вони хотіли б ще жити на волі й тому раді б стати в обороні царя осіннього. Хоть і він забрав їм всі достатки, що їм здарувала їх земля в заміну за криваву працю, та все ж таки вони його навидять,— бо у нього їм воля. Тим і змовляються вони супроти ворога свого пана, тим і пробують своїх сил та й зброяться до бою.

Вони шепотом нараджуються, організуються, а буйний вітер передає їх раду-нараду ясному сонцю. Ще день, два дні — і вони стануть до бою, кривавого бою!..

Але сонце спочуває себе слабим, непригідним до боротьби.

Йому жаль, що втратило свою міць, із журби поблідло й заплакало ревними сльозами, що капчуть із його пухкого покрову.

Бачать тее чепурні підданці-борці царя осіннього і тривожаться чимало. Та ніяково їм людоморові піддаваться, волі й рідного краю зрікається; вони підуть до бою, переможуть, а тоді й сонце повеселішає й дужче їм пособлятиме.

Не підуть з ним лишень ті, що віддалились крайній розпуці і не вірять у перемогу. То поневольні зрадники! Вони лишают його... свій рідний край й вибираються в світ за море... далеко-далеко... до Америки мандрують — на чужині шукають долі-волі.

Непривітно й лячно тепер у нашому краю.